

Plan metodyczny lekcji

Klasa: VI

Przedmiot: przyroda

Czas trwania lekcji: 45 minut

Nauczyciel: mgr Iwona Gładyś

Temat lekcji: Ślimak winniczek – przedstawiciel ślimaków lądowych

(temat zgodny z podstawą programową MEN z dnia 23.12.2008r.)

TRĘŚCI NAUCZANIA ZGODNE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ:

1.8) podaje przykłady roślin i zwierząt hodowanych przez człowieka, w tym w pracowni przyrodniczej, i wymienia podstawowe zasady opieki nad nimi;

4.3) obserwuje i nazywa typowe organizmy lasu, łąki, pola uprawnego;

4.4) opisuje przystosowania budowy zewnętrznej i czynności życiowych organizmów lądowych do środowiska życia, na przykładach obserwowanych organizmów;

4.11) obserwuje i nazywa typowe rośliny i zwierzęta żyjące w jeziorze lub rzece, opisuje przystosowania ich budowy zewnętrznej i czynności życiowych do środowiska życia;

Cel ogólny lekcji: poznanie środowiska życia, budowy i czynności życiowych ślimaka

winniczka

ZAKRES TREŚCI:

1. Ślimaki lądowe i wodne.

2. Budowa zewnętrzna ślimaka winniczka.
3. Rola muszli i śluzu.
4. Rozmnażanie się ślimaka winniczka.

CELE OPERACYJNE:

Poziom wiadomości:

Uczeń:

- opisuje wygląd ciała ślimaka na przykładzie ślimaka winniczka,
- wyjaśnia znaczenie muszli i śluzu,
- zna pojęcia: obojnak, rozdzielnościowość,
- podaje przykłady ślimaków lądowych i wodnych.

Nacobezu (co uczeń będzie potrafił po lekcji)

- wymienisz części ciała ślimaka winniczka,
- opisziesz, jakie jest znaczenie muszli i śluzu u ślimaków,
- wyjaśnisz, co oznaczają pojęcia: obojnak, rozdzielnościowość,
- rozpoznasz na rysunku pospolite gatunki ślimaków lądowych i wodnych takie jak: ślimak winniczek, błotniarka stawowa i zatoczek rogowy

Postawy:

Uczeń:

- prezentuje etyczną postawę względem żywych organizmów,
- aktywnie uczestniczy w lekcji.

METODY:

- Burza mózgów
- Pogadanka
- Praca z podręcznikiem i kartą pracy

FORMY:

- Zbiorowa
- Indywidualna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Podręcznik do przyrody dla klasy VI Nowa Era
- Plansza przedstawiająca ślimaki lądowe i wodne
- Okazy muszli różnych gatunków ślimaków

LITERATURA

- A. Czerny *Podręcznik do przyrody dla klasy VI*, Nowa Era 2001
- Urbański J. *Krajowe ślimaki i małże*, Warszawa 1957.

TOK LEKCJI:

Faza wstępna:

1. Czynności organizacyjne.
2. Wyjaśnienie celów lekcji i sformułowanie tematu. Zapisanie tematu na tablicy i w zeszytach uczniów.
3. Omówienie zasad pracy na lekcji oraz kryteriów oceniania.

Faza realizacji:

Czynności nauczyciela	Czynności uczniów
1. Burza mózgów – nauczyciel prosi uczniów o skojarzenia, porzekadła oraz przysłowia dotyczące ślimaków.	1. Propozycje uczniów zostają zapisane na tablicy.
2. Krótka pogadanka z uczniami na temat środowiska życia, budowy ślimaka winniczka oraz roli śluzu. Podanie informacji dotyczącej ochrony tego gatunku.	2. Uczniowie wymieniają środowiska, w których spotkali ślimaka winniczka
3. Nauczyciel pokazuje planszę z pospolitymi gatunkami ślimaków. Rozdaje również okazy muszli różnych gatunków ślimaków.	3. Uczniowie na podstawie planszy oraz rysunków w podręczniku wskazują różnice w wyglądzie muszli u poszczególnych gatunków ślimaków. Oglądają okazy muszli i omawiają znaczenie jej dla ślimaków.
4. Nauczyciel omawia wybrane czynności życiowe ślimaków oraz wprowadza pojęcia: obojnak, rozdzielność płci.	4. Uczniowie zapisują krótką notatkę w zeszytach.
5. Rozdanie kart pracy uczniom.	5. Uczniowie wypełniają karty pracy.

<p>6. Nauczyciel sprawdza poprawność wykonywanych przez uczniów zadań.</p> <p>7. Nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy i prosi o ułożenie hasła zachęcającego ludzi do ochrony ślimaka winniczka.</p> <p>8. Nauczyciel ocenia aktywność uczniów na lekcji.</p>	<p>6. Prezentacja wyników pracy uczniów.</p> <p>7. Uczniowie pracują w grupach, a następnie na forum klasy prezentują wyniki swojej pracy.</p>
--	--

Faza podsumowująca:

1. Uczniowie wraz z nauczycielem dokonują krótkiego podsumowania zajęć.
2. Uczniowie na zakończenie lekcji uzupełniają informację zwrotną dla nauczyciela.

„Dziś na lekcji nauczyłem (am) się.....”

Karta pracy ucznia

Tekst źródłowy

Ślimak winniczek występuje głównie na wilgotnych łąkach, w lasach, parkach i ogrodach. Ciało winniczka zbudowane jest z głowy, worka trzewiowego i mięsistej nogi służącej do pełzania.

Po stronie grzbietowej ciała występuje spiralnie skręcona muszla, która chroni ślimaka przed drapieżnikami i wysychaniem. Czasie upałów lub w razie niebezpieczeństwa winniczek wciąga nogę i głowę do muszli, a jesienią, na okres zimy, chowa się w niej, zamyka otwór muszli grubym wieczkiem i zimuje w ściółce. Niektóre ślimaki mają muszle w kształcie płaskich czapeczek, a inne, np. pomrowy, nie mają muszli w ogóle.

Ślimak pełza zawsze do przodu po śluzie wydzielanym przez naskórek. Śluz ułatwia ruch ślizgowy, a także chroni ciało przed urazami i wysuszeniem. Ślimak oddycha tlenem atmosferycznym.

Podręcznik do przyrody Nowa Era

Zad 1. Na podstawie przeczytanego tekstu uzupełnij zadania:

Ciało ślimaka winniczka zbudowane jest z .....,
i ..... (3)

Ślimak zostawia za sobą wyraźny ślad. Jest to spowodowane wydzieleniem się warstwy śluzu, którego rola polega na .....
.....(3)

Na grzbiecie ciała występuje spiralnie skręcona muszla. Zadaniem muszli jest:
.....
..... (3)

Zad. 2. Wyjaśnij znaczenie pojęć:

Obojnak to: .....(1)

Rozdzielność polega na .....(1)